

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155353,Zwanski-Wladyslaw-Blekit-18961948.html>

06.05.2024, 08:49

Żwański Władysław „Błękit” (1896-1948)

Ppłk Władysław Żwański „Błękit” (1896-1948), ur. 9 VII 1896 r., Widziszki, k. Wiłkomierza, Rosja (obecnie Litwa). Po zdaniu matury w 1915 r. powołany do armii rosyjskiej. Został zdemobilizowany z wojska w okresie rewolucyjnym. W listopadzie 1918 r. znalazł się szeregach Samodzielnej Brygady Strzelców Polskich, a następnie 4. DP gen. Lucjana Żeligowskiego. Walczył pod Tyraspołem nad Dniestrem. Po powrocie do Polski walczył w wonie polsko-bolszewickiej. Po zakończeniu działań pozostał w szeregach WP. Przed wojną był komendantem Powiatowej Komendy Uzuppełnień w Grodzisku Mazowieckim. Walczył w wojnie 1939 r. Za rozkaz rozstrzelania niemieckiego lotnika był usilnie poszukiwany przez okupanta. Początkowo zaprzysiężony do służby ZWZ-AK, od listopada 1942 r. w NSZ, gdzie pełnił funkcję komendanta Powiatu Ostrów Mazowiecka. Po wkroczeniu Armii Czerwonej początkowo zaprzestał działalności podziemnej. Był komendantem Rejonowej Komendy Uzuppełnień w Ciechanowcu w Białostockiem. Zagrożony aresztowaniem, zbiegł i wstąpił do NZW. Początkowo był szefem Wydziału III (operacyjnego), a następnie szefem sztabu. 4 IV 1946 r. objął obowiązki komendanta Okręgu Białystok NZW. Był zdecydowanym przeciwnikiem ujawnienia na mocy amnestii z 22 II 1947 r. Starał się utrzymać wysoki poziom dyscypliny wśród swoich podkomendnych. Był usilnie tropiony przez UB. Zginął 1 VII 1949 r. we wsi Dąbrowa-Tworki (pow. Wysokie-Mazowieckie) w starciu z grupą operacyjną UB-KBW, pozorującą oddział podziemia. Pochowany w nieznanym miejscu. Jego syn Zbigniew „Noc” był szefem PAS w KP Ostrów Mazowiecka. Został skazany w lutym 1953 r. na karę dożywotniego więzienia. Zwolniono go w marcu 1958 r.

Opcje strony